

UIT HET LEVEN

ER LIGT EEN STUK BROOD OP STRAAT. Honderden menschen loopen het voorbij zonder er acht op te slaan... een paar schoppen het op zij... een kind wil het oprapen, maar zijn moeder zegt: „Mag je niet doen. Je maakt je vuil.” Een hond wil er aan snuffelen, maar zijn baas roept hem terug. Een armoedig jongetje spuugt er naar. Een oude, deftig gekleede dame blijft er bij stil staan en weet er geen raad mee. Er gaat een jongen voorbij. „Och jongen, raap dat stuk brood toch op,” zegt de dame. „Dank je wel,” antwoordt de bengel, „ik heb genoeg gegeten, eet het zelf maar op.” Verontwaardiging bij de dame, die onder klachten over de armere standen verder gaat. Er komt een heer voorbij, die wat over den tijd van de broodkaarten ten beste geeft. Heel wijze woorden, onvruchtbare uitingen over het korte geheugen en de ondankbaarheid van de menschen. Dan komt er een dienstmeisje met een paar vriendelijke oogen in haar goedig gezicht. Lachend loopt ze naar het brood. „Dat komt net goed,” zegt ze en raapt het op. Ze had niet slechts het brood gezien, maar ook den armzaligen, ouden knol, die in al zijn knokerigheid en magerheid voor een schillenkar stond. „Hier, oude jongen,” zegt ze, terwijl ze hem het stuk brood met een paar vriendelijke woorden, (paarden verstaan ze zoo goed) in den bek steekt.

En het versmade stuk brood, dat voor zooveel een middel van zelfopenbaring en dan niet van hun schoonsten kant was geweest, werd voor deze twee een middel tot liefdebetoon en barmhartigheid. Van genieting, geestelijk en stoffelijk. Het verschafte het meisje gelegenheid tot een weldaad, en het paard tot het ontvangen er van met een dankbaar paardehart.

Of zouden die er niet zijn. En zou de mensch alleen maar dankbaar kunnen zijn? D.

TER BEVORDERING VAN BIJBELKENNIS

Kaf der Bergen

Jes. 17 : 13: Hij zal gejaagd worden, als het kaf der bergen van den wind.

HET WOORD IN ONZEN BIJBEL MET „KAF” VERTAALD. **H**is eigenlijk den naam van een plant, in het Oosten akkub genoemd. De akkub wordt tot een halven Meter hoog, heeft zeer dikke stijve, lederachtige bladeren, die, wanneer ze door de zon uitgedroogd zijn, gemakkelijk afvallen. Ze ballen zich dan samen en worden door den wind over het veld gerold. In den herfst komt het op sommige plaatsen in Palestina voor, dat deze bladerballen een middellijn hebben van 80 cM. en bij honderden over de kale akkers dwarrelen en rollen. Het gebeurt, dat de paarden van reizigers er schuw voor worden, zoodat deze moeten afstijgen.

Als zulke bladerballen, die over den akker gerold worden, zou zal de koning van Assyrië worden weggerold, weggedreven. S.

„GOUDEN TEUGELS”

Men wil in onze dagen
geen banden meer verdragen,
en tracht in al zijn streven
zijn lusten uit te leven.

Hoe zult ge 't kwaad bezweren
en 't teugellooze keeren?

Laat het geloof uw leven
en Christus krachten geven,
dat nooit uit hand en lippen
de „gouden teugels” glippen. H. W. A.

GOUDEN TEUGELS *)

GZOETEN klaagzang te zingen over „de tegenwoordige jeugd.” Alle meeningen, over die jeugd uit in kranten en brochures, in preeken en lezingen, passeerden de revue en het kwartet kon zich de weelde veroorloven, het er mee eens te zijn — wat na tafel minder inspant. Ook de middelen tot verbetering van die jeugd — want het kon véél beter met haar — vonden gereede instemming, ofschoon over doelmatigheid van die middelen verschil van smaak aan den dag trad. Terug naar — tot zoover was men het eens, maar dan verder: naar den Bijbel, de kerk, het gebed, het huisgezin, zei de een en dat was een dominé. Naar de tucht, de gehoorzaamheid, de strenge teugels, het zevende leerjaar, zei de tweede en dat was een paedagoog. Naar versobering, spaarzaamheid, eenvoud, harding, vond de derde en dat was een landbouwkundige. Naar de liefde, de zelfopoffering, het voorbeeld, de veredeling, zei de vierde en dat was een vrouw. Met die collectie kan de jeugd het voorloopig doen, meenden zij tenslotte, in eensgezindheid weer bij elkaar komend. Maar anders worden — ja, dat moest het in elk geval. Zoo dat niet gebeurde, zag het er met volk en vaderland niet best uit. Toen dronken ze nog een glas en lieten ze de zaak zooals zij was.

Mevrouw Van Hoogstraten-Schoch is iets verder gegaan en heeft haar vlotte pen in dienst gesteld van het vraagstuk, dat ons allen bezighoudt en aangaat, en het resultaat is geweest een boeiend geschreven tendenz roman. Het leven, dat *allen* weglukt of wegrukt van de huiskamer, heeft zij willen teekenen, met telkens weer die huiskamer als middelpunt. Zoo is het een gezinsroman geworden, waarvan de titel wijst op een oorzaak, welke èn het persoonlijk èn het maatschappelijk leven van onze dagen belemmert in het bereiken der hoogste spankracht. *Een* oorzaak, schreef ik. De schrijfster noemt er in haar voorwoord drie: „vergroving, verdwazing en bandeloosheid.” In den roman zelf peilt zij de gevaren, welke religie, gezin en samenleving bedreigen, dieper, en dat verheugt mij, want het beeld van den titel, hoe mooi ook gevonden, dekt niet geheel de beteekenis, welke aan den strijd tegen „den geest der eeuw” te hechten is en welken strijd zij toch eigenlijk schetst. In de teekening van het gezin-Van Werve laat zij minder op de teugels, dan wel op het paard en den koetsier het licht vallen. Of om het anders te zeggen: den sleutel van het moeilijke vraagstuk der vorming en hervorming zoekt zij niet op het gebied van veredeling, verheffing, e.d., maar in bekeering, in omkeering van de richting, waarin hoofd en hart zich bewegen ten opzichte van de dingen, die Boven zijn.

Voor groote kwalen zijn groote geneesmiddelen noodig. De huiskamer als gezellig milieu, als veilige haven, aan bekoring verliezend, is nog maar een deel van het kwaad. Het gezin als levenscel zijn bindende en vormende kracht inboetend, dat is erger. Maar het allergergste is, dat het gezin zijn fundamenteele beteekenis gaat verliezen als de plek, waar het persoonlijk, zedelijk, religieus en maatschappelijk leven zijn grondvormen ontvangt. Uitzonderingen daargelaten, is het kind de voortzetting van zijn ouders, is het gezin *het* middel, om geestelijk bezit over te dragen aan het nageslacht,

*) „Gouden Teugels,” door A. van Hoogstraten-Schoch. Kampen - J. H. Kok. ✠